

των **Α. Αναγνωστάκη, Δ.Γρηγορόπουλου**

Σκεπτικισμός και επιφυλάξεις

Κатаίγιστικά ήταν τα δημοσιεύματα την περασμένη εβδομάδα. Το ΔΝΤ στην έκθεσή του για την Παγκόσμια Χρηματοοικονομική Σταθερότητα (GFSR) επισημαίνει πως «η κρίση στην ευρωζώνη είναι ικανή να διαχυθεί και στις αναδυόμενες αγορές, όπου η ανάπτυξη ήδη έχει αρχίσει να επιβραδύνεται... Παρά τα πολύ σημαντικά βήματα που ήδη έχουν γίνει από τους πολιτικούς, το χρονοδιάγραμμα παραμένει κρίσιμα ημιτελές, αφήνοντας έκθετη την ευρωζώνη σε μία πτωτική δίνη φυγής κεφαλαίων, στους φόβους για διάλυσή της και για οικονομικό μαρασμό». «Η Ευρώπη έχει επιτελέσει σημαντική πρόοδο κατά τους πρόσφατους μήνες. Αυτό θα πρέπει να είναι ενθαρρυντικό για την παγκόσμια οικονομία» απαντά ο αντιπρόεδρος της ΕΚΤ Βίτορ Κονστανσίου στο Ρόιτερς. «Δεν είναι σωστό να καθησυχάζεις τον κόσμο λέγοντας ότι έχει τελειώσει η οικονομική κρίση» επανέρχεται ο Ζ.-Κ. Γιούνκερ.

«Η παγκόσμια οικονομία πάσχει από επίμονη έλλειψη επαρκούς ζήτησης πρώτη φορά μετά τη δεκαετία του μεγάλου οικονομικού κραχ του 1930 [...] πράγμα που επιτρέπει στη βαθιά παγκόσμια ύφεση να ριζώσει» παρεμβαίνει ο νομπελίστας οικονομολόγος Πολ Κρούγκμαν στην περιοδική έκδοση του ΔΝΤ Φάινανς & Ντιβέλοπμεντ.

Ως γνωστόν η ανάκαμψη που ακολούθησε την κρίση του 1973-85 κατά την περίοδο 1985-2008 ήταν το μισό περίπου της περιόδου 1945-1975. Όλες δε οι προβλέψεις για την έξοδο από την τρέχουσα ιστορικής σημασίας κρίση, τη «μεγαλύτερη και από την κρίση του 1929» κατά τον τέως πρόεδρο της αμερικάνικης κεντρικής τράπεζας Μπ. Μπερνάκι, είναι πως αυτή θα είναι εύθραυστη και αναιμική με μόνιμη υψηλή ανεργία και φτώχεια.

Η έξοδος από την κρίση του 1973-85 και εφεξής δεν μπορεί να είναι ανάλογη της χρυσής μεταπολεμικής τριακονταετίας, επειδή ακριβώς η πολιτική του θατσερισμού-ρεϊγκανισμού

που εφαρμόζεται από τη δεκαετία του 1980, παρά τους αντιδραστικότερους μετασχηματισμούς στην οργάνωση, το χρόνο, την αμοιβή εργασίας, τη γενικευμένη ιδιωτικοποίηση και καταβράθρωση του κράτους πρόνοιας, ειδικά την τελευταία πενταετία, τη γεωγραφική και κλαδική επέκταση του κεφαλαίου και την εξαπόλυση πολέμων, δεν μπόρεσε να αντισταθεί στην πτώση του ποσοστού κέρδους, να αποτρέψει την πτωτική του τάση (παρά την αρχική αδύναμη άνοδο και τις διακυμάνσεις του).

Η κρίση της ελληνικής οικονομίας αποτελεί μέρος αυτής της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης με επιπρόσθετο χαρακτηριστικό την κρίση υπερσυσσώρευσης δημόσιου χρέους που οξύνθηκε από το ξέσπασμα της κρίσης στην πραγματική οικονομία και την ανισότιμη ενσωμάτωση της ελληνικής οικονομίας στην ευρωπαϊκή ολοκλήρωση. Συνδυασμοί που καθιστούν εύθραυστη και προβληματική ανά πάσα στιγμή την αναπαραγωγή του ελληνικού καπιταλισμού.

Αδυναμία ουσιαστικής, σχετικά σταθερής και οριστικής εξόδου από την κρίση

Στις 13 του περασμένου Ιούνη ο Εκόνομιστ σε άρθρο του με τίτλο «Οι πλούσιες οικονομίες βγαίνουν αδύναμες από την κρίση» σημείωνε πως «ο πλούσιος κόσμος επουλώνει ακόμη τα τραύματα από τη βαθιά ύφεση που προκλήθηκε». Η αναφορά στα τραύματα είναι ίσως έκφραση της αγγλοσαξονικής ψυχρότητας που αποφορτίζει επιφανειακά την πραγματικότητα. Τα βαθιά πλήγματα που έχουν υποστεί οι καπιταλιστικές οικονομίες, κατά κύριο λόγο στην Ευρώπη και την Αμερική, θα χρειαστούν καιρό να αποτιμηθούν.

Από το 2009 ως το 2012 πέντε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Ελλάδα, η Ιρλανδία, η Ισπανία, η Πορτογαλία και η Κύπρος, ζήτησαν οικονομική ενίσχυση για τη διασφάλιση της χρηματοπιστωτικής και γενικότερης οικονομικής σταθερότητας.

Για την αντιμετώπιση της κατάστασης ιδρύθηκαν το 2011 τρεις νέοι ευρωπαϊκοί μηχανισμοί που εποπτεύουν πλέον τις χρηματοοικονομικές δραστηριότητες των τραπεζών, των αγορών, των ασφαλιστικών εταιρειών ακόμη και των ταμείων συντάξεων: η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών στο Λονδίνο, η Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών στο Παρίσι και η Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων στη Φρανκφούρτη.

Το 2010 ιδρύεται η Ευρωπαϊκή Διευκόλυνση Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (EFSF, European Financial Stability Facility) με συνολική χρηματοδότηση 750 δισ. (500 δισ. από ΕΚΤ συν 250 δισ. ευρώ από το ΔΝΤ). Ιδρύεται επίσης ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Σταθερότητας που θα αντικαταστήσει την EFSF το 2013 και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Συστημικού Κινδύνου

(ΕΣΣΚ), με σκοπό την ενίσχυση των χωρών της ζώνης του ευρώ που αντιμετωπίζουν χρηματοοικονομικές δυσχέρειες. Τον Ιούνιο του 2012 δημιουργείται ο Ευρωπαϊκός Εποπτικός Μηχανισμός (ΕΕΜ) για όλες τις τράπεζες της ζώνης του ευρώ.

Από τον Νοέμβριο του 2008 ως τον Οκτώβριο του 2011 οι ηγέτες της Ομάδας των G20 συναντιούνται έξι φορές «προκειμένου να θέσουν τις βάσεις για την αποτροπή παρόμοιων κρίσεων στο μέλλον». Οι ηγέτες των G20 ιδρύουν τον Απρίλη του 2009 στο Λονδίνο το Συμβούλιο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, το οποίο θα συνεργάζεται με το ΔΝΤ με σκοπό «να παρέχει έγκαιρα προειδοποίηση και συστάσεις για ανάληψη δράσης σε μεγάλες μακροοικονομικές ανισορροπίες». Τον Μάρτη του 2012 οι 25 ευρωπαίοι κυβερνήτες υπογράφουν τη Συνθήκη για τη Σταθερότητα, το Συντονισμό και τη Διακυβέρνηση, γνωστή και ως Δημοσιονομικό Σύμφωνο. Σκοπός του συμφώνου είναι η ενίσχυση της δημοσιονομικής πειθαρχίας και η αυστηρότερη εποπτεία εντός της ζώνης του ευρώ, ιδίως με τη θέσπιση ενός «κανόνα ισοσκελίσης του προϋπολογισμού».

Με χρήματα των κυβερνήσεων των ΗΠΑ και των χωρών-μελών της ΕΕ παρέχεται το αστρονομικό ποσό των 3,7 τρισ. δολαρίων για τη διάσωση των αμερικανικών και των 2 τρισ. για τη διάσωση των ευρωπαϊκών τραπεζών.

Και μόνο τα 5,7 τρισ. δολάρια (8,5% του παγκόσμιου ΑΕΠ!) που δαπανήθηκαν για τις τράπεζες, η δημιουργία σε τέσσερα χρόνια, από το 2009 ως το 2012, εφτά ευρωπαϊκών μηχανισμών, οι αλληπάλληλες συναντήσεις των G20 και η δημιουργία ενός, επιπλέον των υπάρχοντων, παγκόσμιου μηχανισμού οδηγούν στο συμπέρασμα για το μέγεθος, την έκταση και το βάθος της κρίσης. Αποκαλύπτονται συνεπώς οι πολιτικές σκοπιμότητες πολιτικών, ολόκληρων κομμάτων και δημοσιογράφων που επιχειρούν να περιορίσουν την κρίση στο χρηματοπιστωτικό τομέα ή να την αποδώσουν στο χαμηλό επίπεδο, στις ανικανότητες και ιδιαιτερότητες των (δικών τους) πολιτικών, στην παρουσία αλλοδαπών, οδηγώντας σε δυσάρεστες σκέψεις για τους σκοπούς επιστημόνων της οικονομίας.

Τα επιπλέον 30,6 εκατομμύρια άνεργοι σε σχέση με τον αριθμό όσων υπήρχαν πριν από το 2008, όταν ξέσπασε η κρίση, σύμφωνα με την ετήσια έκθεση για την εργασία της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ILO), τα αναμενόμενα επιπλέον 3,3 εκατομμύρια άνεργοι για το 2014 και η πρόβλεψη, σύμφωνα πάντα με την έκθεση, πως μέχρι το 2019 η ανεργία θα φτάσει τα 213 εκατομμύρια, από τα 199,8 που ήταν σε όλο τον κόσμο το 2013, δημιουργούν μια ποιοτικά νέα κατάσταση για τον σύγχρονο καπιταλισμό. Πόσο μάλλον που ήδη το 2008 τουλάχιστον 152 εκατομμύρια νέοι, το 28% του συνόλου των νέων εργαζομένων στον κόσμο, ζούσαν σε συνθήκες ακραίας φτώχειας, με διαθέσιμα 1,25 δολάρια ανά άτομο την ημέρα, ενώ το 2009 από τα 620 εκατομμύρια που υπολογίζουν το οικονομικά ενεργό τμήμα

της νεολαίας ηλικίας 15 με 25 ετών, τα 81 ήταν, ακόμη και τότε, άνεργοι.

Στα υπό επούλωση, κατά τον Εκόνομιστ, τραύματα πρέπει να προστεθούν οι 1,2 εκατομμύρια επιπλέον μετανάστες της τελευταίας τριετίας λόγω της ανεργίας, των πολέμων και της οικονομικής δυσπραγίας ή τα 57 επιπλέον εκατομμύρια μεταναστών από το 2000 (231,5 εκατομμύρια άνθρωποι ζούσαν το 2013 σε άλλη χώρα από αυτή που γεννήθηκαν).

Αλλά και οι προβλέψεις για την ανάπτυξη στις ΗΠΑ το 2014 περιορίζονται στο απογοητευτικό 1,7%. Το πρώτο τρίμηνο του 2014 η αμερικάνικη οικονομία συρρικνώθηκε με ρυθμό 2,9%, η μεγαλύτερη συρρίκνωση για την τελευταία πενταετία. Από τα τέλη του 2007 μέχρι το 2013, το ΑΕΠ των ΗΠΑ υποχώρησε αθροιστικά κατά 13,3% από τα προ κρίσης επίπεδα.

Μέχρι το 2015 η απώλεια στο δυνητικό ΑΕΠ –δηλαδή το ΑΕΠ που θα παραγόταν αν απασχολούνταν όλοι οι συντελεστές της παραγωγής– των οικονομιών των αναπτυγμένων χωρών αναμένεται να φθάσει το 8,4%, σαν να έχει δηλαδή εξανεμιστεί ολοκληρωτικά η γερμανική οικονομία.

Για την ευρωζώνη, οι προβλέψεις ανάπτυξης περιορίζονται πλέον στο 1,1%. Σε όλες δε τις ισχυρές καπιταλιστικές οικονομίες της (Γερμανία, Γαλλία, Ιταλία, Ισπανία, Βρετανία) οι ρυθμοί ανάπτυξης κινούνται από 0,5 έως 1,5%.

Σχεδόν σε όλη την Ευρώπη –πλην 13 μικρών πρώην ανατολικών χωρών που αναμένουν αύξηση γύρω στο 3%– προβλέπεται ρυθμός ανάπτυξης γύρω στο 1%! Για τη Ρωσία προβλέπεται ρυθμός ανάπτυξης πολύ κοντά στην ύφεση, της τάξης του 0,2%, ενώ σε όλη τη Βόρεια Αμερική και την Αυστραλία γύρω στο 2%.

Έξι χρόνια από την εκδήλωση της διεθνούς και με παγκόσμιες επιδράσεις καπιταλιστικής κρίσης, της ύφεσης που τη συνοδεύει και της ακολουθούμενης βάρβαρης αστικής πολιτικής η παρούσα εικόνα αποκαλύπτει την πρωτοφανή αντιλαϊκότητα της προωθούμενης πολιτικής, την ένταση των ενδοϊμπεριαλιστικών ανταγωνισμών και αντιθέσεων, τις σαφείς δυσκολίες στην ανάκαμψη της καπιταλιστικής οικονομίας στις αναπτυγμένες καπιταλιστικές χώρες καθώς και στην αντιμετώπιση της επιβράδυνσης, προϊόν της κρίσης, στις «αναδυόμενες οικονομίες».

Ακόμη και ο Εκόνομιστ, με αφορμή το γεγονός πως φέτος θα είναι η πρώτη φορά από το 2007 που οι αναπτυγμένες οικονομίες θα καταφέρουν να παρουσιάσουν θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης, υπογραμμίζει: «Οι οικονομίες του πλούσιου κόσμου βαδίζουν με αργά βήματα, παρουσιάζοντας πολύ χαμηλότερο ρυθμό ανάπτυξης συγκριτικά με τα προ κρίσης επίπεδα.

Αυτή η διάχυτη αδυναμία στην ανάπτυξη», προειδοποιεί, «θα έχει διάρκεια».

Μόνο σε 16 από τις 28 υποσαχάρειες χώρες της Αφρικής και σε επτά από τις χώρες της Ασίας, εκ των οποίων τέσσερις μικρές γύρω από την Κασπία (Τζατζικιστάν κ.λπ.), νότια οι Λάος και Μιανμάρ, και η Κίνα, (εκεί συνεπώς που εκτός των άλλων είναι ακόμα παρούσα και ισχυρή η εκτατική ανάπτυξη του καπιταλισμού), αναμένονται ρυθμοί ανάπτυξης λίγο πάνω από το 6%.

Η δυσκολία εξόδου από την κρίση εκφράζεται και αποκαλύπτεται στις λεγόμενες «επενδύσεις πάθους» των πολυεκατομμυριούχων, που αφορούν την τέχνη, τα αεροπλάνα, τα ακριβά ακίνητα, τα ταξίδια και το γκολφ. (Την τελευταία δεκαετία όποιοι από τους πλούσιους αυτού του κόσμου επένδυσαν σε κινεζικά κεραμικά είχαν αποδόσεις 77%, σε κοσμήματα 156%, σε ρολόγια 82%, σε κρασιά 176%, σε αυτοκίνητα 456%, σε γραμματόσημα 250% και σε νομίσματα 227%). Ποδοσφαιρικές ομάδες, νησιά, επαύλεις και σούπερ γιοτ είναι ορισμένες από τις σπατάλες στις οποίες επιδίδονται, ενώ όταν δεν ταξιδεύουν σε εξωτικούς προορισμούς, δεν αγοράζουν ακριβά αυτοκίνητα και δεν επιδίδονται σε τολμηρές επενδύσεις καταφεύγουν στη φιλανθρωπία, έχοντας μάλιστα συγκεκριμένες προτιμήσεις.

Τα παραπάνω δεδομένα στο ύψος, τους ρυθμούς ανάπτυξης, τα ανά τρίμηνο μπρος-πίσω και η ασκούμενη αστική πολιτική αποκαλύπτουν πως η ανάκαμψη από την ιστορικών διαστάσεων διεθνή και με παγκόσμιες επιδράσεις καπιταλιστική κρίση θα είναι αναιμική, σαθρή και αντιδραστική με υψηλή ανεργία και άγρια φτώχεια (πιο αναιμική από εκείνη της περιόδου 1980-2008 που ήταν η μισή της χρυσής περιόδου 1950-1970). Δείχνουν αδυναμία ουσιαστικής σχετικά σταθερής και σχετικά «οριστικής» εξόδου από την κρίση.

Καθώς ο «πλούτος φέρνει πλούτο», οι δισεκατομμυριούχοι από 2.170 το 2013 αναμένεται να φθάσουν τους 3.873 το 2020, σύμφωνα με εκτιμήσεις του Γουέλθ-Ιξ Ίνστιτιουτ (εταιρεία που συγκεντρώνει πληροφορίες για λογαριασμό των μεγαλύτερων επενδυτικών τραπεζών). Οι αποκαλούμενοι τέσσερις «μεγαδισεκατομμυριούχοι» (ο Μπιλ Γκέιτς, ο Κάρλος Σλιμ, ο Αμάνσιο Ορτέγκα και ο Γουόρεν Μπάφετ) βρίσκονται με προσωπική περιουσία άνω των 50 δισ. δολαρίων έκαστος. Οι εκατομμυριούχοι με εισοδήματα άνω των 30 εκατ. δολ. από 199.300 το 2013 αναμένεται να αυξηθούν κατά 40% φθάνοντας παγκοσμίως τις 280.000 περίπου. Οι πλούσιοι, που αποτελούν μόλις το 8,3% του πληθυσμού, ελέγχουν το 83,3% του παγκόσμιου πλούτου.

Από την άλλη πλευρά, το 68,7% των απλώς αδυνάτων ελέγχει μόλις το 3% του παγκόσμιου πλούτου.

Εκτιμάται τέλος πως την ερχόμενη πενταετία «νέος πλούτος» 8,5 τρισ. δολ. θα

δημιουργηθεί στον κόσμο, με την Ασία να θεωρείται ο μεγάλος νικητής.

Εντείνεται η κοινωνική αστάθεια

Στην Ελλάδα παρουσιάζονται προβλέψεις από την Τράπεζα της Ελλάδος, την Κομισιόν και την κυβέρνηση για επίτευξη το 2014 θετικών ρυθμών μεγέθυνσης του ΑΕΠ 0,1%-0,6% που ορίζονται από την εκτόξευση και κατοχή του πανευρωπαϊκού ρεκόρ της ανεργίας (26,8%, όταν ο μ.ό. στην ευρωζώνη των 18 ήταν 11,6%), την κάθετη πτώση των μισθών κατά 28% περίπου, τη συρρίκνωση των επενδύσεων και την υποβάθμιση της θέσης του ελληνικού καπιταλισμού στο διεθνή καταμερισμό, την ελαστικοποίηση των εργασιακών σχέσεων, η οποία την τριετία 2009-2012 αυξήθηκε από 21%, την εντεινόμενη συγκέντρωση/συγκεντροποίηση του κεφαλαίου που αλλάζει εκ βάθρων το πρότυπο της ελληνικής κοινωνικής διαστρωμάτωσης με την πόλωση προς τα άκρα και τη συρρίκνωση των μεσαίων στρωμάτων, την πτώση της βιομηχανίας στο 67% του 2005, τη βαθύτερη χρηματιστικοποίηση, καθώς η αναγκαστική αναδιάρθρωση κλάδων και επιχειρήσεων μετατρέπει τις τράπεζες σε ρυθμιστή, με τη διείσδυση του χρηματοπιστωτικού κεφαλαίου στην πρωτογενή και δευτερογενή παραγωγή με τη μέθοδο της συμβολαιακής παραγωγής, τη μείωση τραπεζικών καταθέσεων στα 163,2 δισ. ευρώ στο τέλος του 2013 από 237,5 δισ. που ήταν τον Ιούνιο του 2009, τη μόνιμη υπερχρέωση των δημόσιων οικονομικών [από 299 δισ. ευρώ (129% του ΑΕΠ) το 2009, σε 320 δισ. ευρώ (175% του ΑΕΠ) το 2014], την ανάπτυξη τομέων δράσης του κεφαλαίου, (υγεία, νέες τεχνολογίες, τουρισμός, εφοδιαστικές αλυσίδες, συγκοινωνίες, υποδομές).

Στην Ελλάδα της εξαετούς ύφεσης περίπου 16.000 οικογένειες διαθέτουν πάνω από 1 εκατ. ευρώ αποκλειστικά για επενδύσεις σε διάφορα ενεργητικά μέσω εξειδικευμένων επενδυτικών τμημάτων των ελληνικών τραπεζών και είδαν την (προσωπική) περιουσία τους να μεγαλώνει. Στις σχετικές λίστες των κροίσων συμπεριλαμβάνονται και 559 Έλληνες η συνολική περιουσία των οποίων εκτιμάται σε 76 δισ. δολ., ενώ τα ελληνικών συμφερόντων κεφάλαια που είναι τοποθετημένα στο εξωτερικό εκτιμώνται στα 140 δισ. ευρώ. Η αστική πολιτική εξόδου από την καπιταλιστική οικονομική κρίση ενισχύει στην Ελλάδα, όπως και διεθνώς, τον πλουτισμό των ολίγων, οξύνει τη φτώχεια, την καταστολή και δυναμώνει τους ενδοϊμπεριαλιστικούς ανταγωνισμούς. Οξύνει δηλαδή τους βασικούς συντελεστές κοινωνικής αστάθειας. Αυτού του είδους η σαθρή, αναιμική και κυρίως αντιδραστική έξοδος από την κρίση –ο νέος κύκλος συσσώρευσης και του ελληνικού κεφαλαίου– αποδεικνύεται βαθιά αντιδραστικός προς όφελος αποκλειστικά και μόνο της πυραμίδας του κεφαλαίου.

Δεξιά μοντέλα διαχείρισης - Όνειρο θερινής νύχτας ο κείνσιανισμός

Οι κυρίαρχες ερμηνείες της καπιταλιστικής κρίσης –νεοφιλελεύθερη, κεϊνσιανή και μείγματα τους– την ερμηνεύουν εσφαλμένα. Οι πολιτικές προεκτάσεις αυτών των αναλύσεων, όταν δε υποκρύπτουν προαποφασισμένες πολιτικές σκοπιμότητες, προφανώς θα είναι εσφαλμένες και ανεδαφικές.

Ο κλασικός κεϊνσιανισμός ευνοούσε την κρατική ανάμειξη στην οικονομία, τη ρύθμιση της αγοράς, την ενίσχυση της ζήτησης. Η κρίση του 1973 αποκάλυψε τα όρια του.

Ο θατσερισμός-ρέιγκανισμός που τον διαδέχθηκε χρεοκόπησε μαζί με το ξέσπασμα της τρέχουσας κρίσης. Αυτός όμως ο έμπρακτα χρεοκοπημένος νεοφιλελευθερισμός, παρά τα συντρίμια που προκάλεσε και προκαλεί, όχι μόνο δεν εγκαταλείπεται από την αστική πολιτική σαν εργαλείο διαχείρισης και εξόδου από την κρίση, αλλά βαθαίνει επί το αντιλαϊκότερο και αντιδραστικότερο. Ο καπιταλισμός δεν μπορεί να προσχωρήσει στον κεϊνσιανισμό, καθώς αυτός οδήγησε στο στασιμοληθωρισμό και τη χρεοκοπία του 1973, δεν μπορεί να ξεφύγει από το νεοφιλελευθερισμό, ο οποίος δεν κατόρθωσε να αποφύγει την τρέχουσα κρίση.

Αυτή η έλλειψη εναλλακτικής αστικής πολιτικής χρωματίζει την επιθετικότητα και επικινδυνότητα του σύγχρονου καπιταλισμού, αποκαλύπτει τη βαθύτερη και επείγουσα ανάγκη της αντικατάστασής του.

Οι νεοφιλελεύθεροι, καπηλεύόμενοι τη βελτίωση επιμέρους οικονομικών δεικτών όπως τα ελλείμματα και η αναιμική οικονομική άνοδος, εμμένουν στην εφαρμογή της νεοφιλελεύθερης διαχείρισης με μεγαλύτερη συνέπεια. Στη προσπάθειά τους αυτή δαιμονοποιούν και μεγεθύνουν δειλές οριακές και παροδικές παροχές, καθώς και απόπειρες χαλάρωσης (Ντράγκι) ή αποδέχονται σοσιαλφιλελεύθερες προτάσεις τύπου ΣΥΡΙΖΑ, οι οποίες αφήνουν ανέπαφη την ουσία και επεμβαίνουν για να αντιμετωπίσουν την ακραία φτώχεια μέσα στη φτώχεια.

Από την άλλη οι κεϊνσιανοί εγκαταλείπουν τον κλασικό κεϊνσιανισμό και επικαλούνται έναν κεϊνσιανισμό για τους επάνω. Επαναφέρουν την ανάγκη για παρεμβατικές κρατικές πολιτικές, δημόσιες επενδύσεις, χρηματοπιστωτικές ρυθμίσεις και έλεγχο αποδεχόμενοι όμως το σύνολο των φιλελεύθερων αντιδραστικών μεταρρυθμίσεων στο χρόνο, τις αμοιβές, τους όρους εργασίας και εργατικής επαναδιαπραγμάτευσης.

Η συστηματικότητα των δύο διαχειρίσεων συνίσταται αφενός στην ώσμωσή τους και αφετέρου στο γεγονός ότι περιορίζονται στη διαχείριση και όχι στην εξάλειψη των όρων οι οποίοι γεννούν τις κρίσεις.

Ως εκ τούτου οι συνεπαγόμενες πολιτικές αστικής διαχείρισης, οι πολιτικές του ακραιφνούς συντηρητικού πόλου και του σοσιαλρεφορμισμού (ΝΔ και ΣΥΡΙΖΑ εν προκειμένω στην Ελλάδα), αδυνατούν να αντιμετωπίσουν την εκδήλωση των κρίσεων ακόμη και για το ίδιο το καπιταλιστικό σύστημα. Εξαιτίας δε της σύγχρονης επιστημονικής και τεχνολογικής έκρηξης που επαναστατικοποιεί τα εργαλεία παραγωγής και τη βασικότερη παραγωγική δύναμη, τη σύγχρονη εργατική τάξη καθώς και την αδυναμία της «αγοράς» να ενσωματώνει αρμονικά αυτά τα σύγχρονα «τζίνια» δίχως σοβαρές διαταραχές στη λειτουργία της -γι' αυτό «πετσοκόβει» και διαστρέφει δικαιώματα και κατακτήσεις- οι πολιτικές διαχείρισης θα στρέφονται τελικά και αναγκαστικά ενάντια στους σύγχρονους κολασμένους.

Με δεδομένα την αξεπέραστη στασιμότητα του ΚΚΕ, το οποίο χωρίζει αντί να ενώνει, ελέγχει αντί να εμπνέει, καθηλώνει αντί να ωθεί τα ασφυκτικά και περιοριστικά όριά του στη χάραξη σύγχρονης ενωτικής ανατρεπτικής εργατικής πολιτικής, το βάρος πέφτει στην αντικαπιταλιστική Αριστερά, στις ημιτελείς ακόμη και γεμάτες αυτοθυσία απόπειρες συγκρότησής της.

Πηγή: ΠΡΙΝ